

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

KLAREDE JEG PYNTEN?

SPREDTE MINDER FRA MIT LÆGELIV

AF

DANIEL JACOBSON

FOREDRAG HOLDT I
LÆGEKREDSEN FOR VESTERBRO OG FREDERIKSBERG
12. APRIL 1926

*Forfatteren anmoder indtrængende
om, at denne Artikel ikke eftertrykkes
eller refereres.*

KØBENHAVN
FR. BAGGES KGL. HOFBOGTRYKKERI
1927

Mine Damer og Herrer!

Det er ikke min Hensigt her i Aften at ville meddele Dem medicinsk Kasuistik. Vor elskværdige Formand har udtrykkeligt betonet, at han helst saa, at vi i Aften lod Videnskaben og Kliniken fare til Fordel for en lettere Underholdning. Jeg har derfor bestemt mig til at fortælle Historier for Dem, d. v. s. at jeg agter at meddele Dem en Række Tilfælde fra mit snart 40-aarige Lægeliv, Tilfælde, som ganske vist handler om Patienter, men ikke saa meget beskæftiger sig med deres Sygdom eller deres Behandling som med visse ejendommelige Forhold af snart mere personlig, snart mere social Art, Tilfælde, der faar deres Interesse ved de Forviklinger og Vanskeligheder af netop ikke medicinsk Art, som de førte mig ind i. Jeg vover at tro, at disse Tilfælde vil kunne interessere og underholde ogsaa Dem, maaske ikke mindst paa Grund af den ret personligt prægede Maade, paa hvilken jeg har søgt at løse Konflikterne eller klare Situationerne, at „klare Pynten“, som jeg har vovet at kalde det i mit Foredrags Titel. Maatte jeg nu have Held med mig til at opfylde Formandens Ønske! Men — saa maa De til Gengæld gøre mig en Tjeneste: Lyt til mig, ikke som højtidsfulde Kolleger, men som mine gode Kammerater; lad mig faa Lov til at fortælle mine Historier i min egen særlige Tonart, vis mig det venlige Hensyn at lade være med at sidde og smaaligt kritisere mig, selv om jeg maaske taler et lidt egenartet Sprog, selv om jeg maaske udleverer mig selv noget kraftigere, end De, mine Damer og Herrer, ellers er vant til! Lad mig paa den ene Side faa Lov at være mine Nederlag bekendt og paa den anden Side vise min Glæde over mine formentlige Sejre. Nyd mine mere eller mindre karakteristiske Indfald med overbærende Sympati: Lad kort sagt al Højtidelighed fare, husk blot paa, at vi jo her i Aften befinder os i en intim og kollegial Vennekreds og ikke i en videnskabelig Forsamling.

Da jeg kommer til at omtale en Række ganske heterogene Tilfælde, maa De ikke bebrejde mig, om mit Foredrag bliver noget kaotisk. Hvert enkelt Tilfælde er en Historie for sig, som i og for sig intet har at gøre med de andre, udover at jeg figurerer i dem alle, at det med andre Ord er *mine* Oplevelser. Lad mig nu kun tilføje, at ingen af disse Sygehistorier har været offentliggjort tidligere.

Lad mig da begynde med nogle Tilfælde, som kreser om et „Retsmoment“. Den første er den saakaldte *Sypigesag*, som jeg blev trukket ind i i min Egenskab af Reservelæge paa 6. Afdeling. Det var en af de mange celebre Sager, som i Halvfemserne opstod omkring min udmærkede Chef, Professor KNUD PONTOPPIDAN, som Midtpunkt, og som jeg ikke her skal dvæle ved, eftersom de ikke direkte berørte mig selv, men blot indtraf i min Reservelæge periode. Jeg sigter her ved til AMALIE SKRAM-Sagen og Grevinde SCHIMMELMANN-Sagen. Den 3. Sag, Sypige-Sagen, fik derimod en mere personlig Betydning for mig, fordi det egentlig var mig og slet ikke PONTOPPIDAN, der kom til at agere som Hovedperson. Det er rigtigt nok, at Sagen blev rettet mod P., og ikke mod mig, af hans argeste Dødsfjende, en i sin Tid berømt Herredsfoged, der nemlig vilde benytte den stakkels Sypige som et Vaaben imod P. til Tak for, at denne i sin Tid havde erklæret ham selv for sindssyg.

Med Sypigeaffæren hænger det forøvrigt saaledes sammen:

P. blev konsulert en Eftermiddag af en ung Dame, en Syerske, og da Konsultationen var tilende, fik hun en Indlæggelsessedel til 6. Afdeling, som lød paa: Morbus mentalis. Damen vidste intet om Diagnosen, tænkte ikke paa foreløbig at lade sig indlægge, men henvendte sig strax efter paa Hospitalskontoret kun for at faa at vide hvad et eventuelt Hospitalsophold vilde komme til at koste. Det var imidlertid i de Tider, hvor blot Diagnosen: Obs. f. Morbus mentalis var tilstrækkelig til at besørge et Menneske indlagt paa 6. Afdelings Sindssygeafdeling, naar kun Sedlen var undertegnet af en praktiserende Læge. Da nu Visitator ser denne Sygeseddel, der er underskrevet af *selveste* Professor PONTOPPIDAN, mener han forstaaeligt nok, at det her drejer sig

om en af P.'s private Patienter, som denne ønsker indlagt paa Afdelingen med det samme, og han paaskriver derfor Sedlen til øjeblikkelig Indlæggelse, trods det at Damen, da hun hører Tale derom, protesterer paa det mest energiske; hun vil absolut ikke indlægges! Men Diagnosen og P.'s Navn medførte som sagt i de Tider, at Bordet fangede. Apparatet virkede upaaklageligt, og den ulykkelige Dame befandt sig umiddelbart efter, „nolens volens“, bag Laas og Slaa i Pavillon I. Hun kom ind paa den saakaldte urolige Gang, da hendes Protester strax antog meget hæftige Former.

Nu vilde den arge Skæbne, at P. skulde rejse til Udlandet samme Aften og Afdelingen saaledes overgaa til min Varetægt. For at give mig de sidste Instrukser vandrede vi, P. og jeg, ved 5-Tiden sammen gennem Afdelingen, og da der inde i en Celle laa en Nyindlagt og raabte og rasede, sagde P., som ikke havde mindste Aenelse om, at det var den Dame, der havde konsuleret ham selv samme Formiddag, til mig, idet vi ude paa Gangen spadserede forbi Døren til „Cellen“: „Det er jo dog en Nyankommen, som De kommer til at tage Dem af, saa der er ingen Grund for mig til at gaa med derind“. Da jeg nu efter at have taget Afsked med Chefen noget senere gjorde Aftenstuegang, forefandt jeg i den nye Patient en Dame, der laa og rasede som et Vilddyr, rent ud sagt. Hun var ganske ude af sig selv og udenfor al Besindelse, den arme Dame, og hun talte ikke om andet, end at hun var bleven indlagt mod sin Vilje. Jeg husker saa tydeligt, som var det i Dag, at jeg satte mig ned paa Sengekanten og søgte efter bedste Evne at tale hende tilrette og at faa hende til at fortælle mig Sagens rette Sammenhæng, men hun vedblev at være saa ophidset, at det var ganske umuligt at faa nogen ordentlig Besked af hende, og da jeg ydermere fik at vide, at det var Overlægens egen Patient og hans egenhændige Diagnose, gik jeg ud fra, og maatte vel ogsaa have Lov til at gaa ud fra, at det havde været min Overlæges vel overlagte Hensigt at faa denne Dame indlagt. I 4 Dage og Nætter rasede det stakkels Menneske saaledes, at det var fuldstændig umuligt at komme til en rolig Forklaring os imellem. Da hun omsider dog faldt til Ro, fortalte hun mig nu, hvorledes det hele var gaet til, og hvordan hun, der følte sig noget nervøs, havde søgt P., som var blevet hende

anbefalet som den dygtigste Nerve læge i Byen, men uden at hun i fjærneste Maade havde drømt om, at der kunde blive Tale om en Indlæggelse. Han havde bare givet hende Sygesedlen og sagt til hende, da hun spurgte ham om, hvad det vilde koste paa Hospitalet, at det kunde hun gaa over paa Kontoret og faa at vide. Det var det, hun saa havde gjort, og Resultatet, ja, det kender De nu. Da jeg nu ikke kunde komme uden om, at det dog trods alt var og blev min Overlæges private Patient, og jeg, ikke sandt, derfor maatte gaa ud fra, at han havde haft den Hensigt med at udstede en saadan Sygeseddel, at hun virkelig skulde indlægges paa hans Afdeling, kom jeg let forstaaeligt i en rædsom Kattepine, for udskrev jeg hans private Patient i Utide, kunde *han* jo muligvis bagefter bebrejde mig dette, og udskrev jeg hende ikke, kunde *hun* jo bebrejde mig det. Jeg syntes, at jeg maatte have et Par Dage til at sunde mig paa Sagen, og dem benyttede jeg bl. a. til at søge at overtale hende til at blive, til P. kom hjem. Men da hun ikke vilde give Køb, tog jeg tilsidst den resolute Beslutning at frigive hende efter ialt 1 Uges Tids Forløb.

Hermed troede jeg jo saa, at den hellige Grav var vel forvaret for bestandig, ja jeg mente endda at have handlet som en Vismand. Den omtalte Hr. X. fik imidlertid paa en eller anden Maade fat i Pigebarnet og fik hende lettelig overtalt til at gaa med paa et Sagsanlæg imod P. for uretmæssig Indlæggelse og Tilbageholdelse paa Hospitalet, idet han gladelig forpligtede sig til at afholde samtlige med en saadan Retssag forbundne Udgifter. Under Sagen forlangte Retten Journalen udleveret, men da P. jo ingen Andel havde i, hvad der stod i denne, og der jo forøvrigt ikke stod noget videre i den udover en Skildring af hendes sindssyge Opførsel, kunde den ikke blive fældende for ham.

Jeg blev som Part i Sagen indstævnet som Hovedvidne, og dér sad jeg da foran Dommeren, medens hun med sin Advokat sad som Tilhører. Det første, Dommeren saa spurgte mig om, var, om jeg under Ed vilde bekræfte, at hun virkelig havde været sindssyg under sit Ophold paa Hospitalet. Herpaa svarede jeg, at det vilde jeg meget nødig, saa længe hun selv var tilstede i Salen, eftersom jeg, som jeg gjorde gældende, var bange for, at min Udtalelse maaske kunde gøre et uheldigt Indtryk paa hendes i mine Øjne syge Sind.

Hertil svarede dog Dommeren, at hun virkelig selv maatte tage Skade for Hjemgæld, naar hun indlod sig paa at være tilstede. Saa svarede jeg da paa hans fornyede Spørgsmaal: „Var hun sindssyg“, et fuldttonende Ja, og Resultatet af dette Ja blev, at P. blev pure frifundet. Nu kunde hun ganske vist bagefter have lagt Sag an mod mig, som jo tilsyneladende var den rette Skyldige, men da det ikke var hende, men Hr. X., der dirigerede Traadene, og det ikke var mig, men P., som Hr. X. vilde tillivs, skete der intet videre i Sagen. Jeg slap saaledes skikkeligt derfra, da der heller ikke fra P.'s Side blev rettet nogen som helst Bebrejdelse imod mig. —

I det nu følgende Tilfælde drejede det sig om en ægte, kronisk Morfinist, der tilhørte det mere velhavende Købmandslav. Jeg havde haft Tilsyn med ham gennem flere Aar. I Anledning af, at han vilde skilles fra sin Hustru paa en, hvad det økonomiske angik, meget ufin Maade, kom det til en Retssag. Jeg blev desaaarsag afæsket en Erklæring af hendes Advokat, en den Gang særlig som Beskytter af de Fortrykte i Samfundet meget berømt Højesteretssagfører, der udelukkende havde antaget sig hendes Sag, fordi han havde faaet det Indtryk, at det var Manden, der var en Slubbert, og at den lille Frue var blevet skidt behandlet af ham og hans Familie. Skønt jeg personlig gerne havde opfyldt hans Ønske, mente jeg dog, at jeg maatte afvise hans Anmodning, fordi, som jeg skrev, min varme Sympati vel var hos Fruen, men det var jo dog Manden, som havde været min Klient, og derfor kunde jeg jo dog ikke udtale mig om hans Forhold uden hans særlige Indvilligelse. Mit Afslag medførte derfor naturnødvendigt en Stævning til at møde som Vidne. Da jeg nu kommer op i Retten, hvem ser jeg saa sidde dér? Ikke blot Fruen og hendes Sagfører, men ogsaa Herren med sin Sagfører og en Skare af hans Slægtninge. Dommeren retter saa det Spørgsmaal til mig, om jeg vil udtale mig om mit Indtryk af min Klients Tilstand og Personlighed. Dette afslaar jeg strax pure, idet jeg energisk beraaber mig paa Lægens Tavshedspligt. Lakonisk afskærer Dommeren mig med den Bemærkning, at denne ikke eksisterer for mig som Vidne, og at jeg vil faa en Kendelse, der vil tvinge mig til at tale, hvis jeg ikke frivillig gør det. Jeg svarer hertil, at jeg i saa Fald maa forlange denne Kendelse. Noget utaalmodig og ærgerlig bryder

Dommeren saa ind: „Hvortil nu alt dette Tids-spilde?“ „Jo“, siger jeg, idet jeg ser patetisk op mod Himlen, „jeg betragter det som min Pligt til det yderste at værne om Lægens dyreste Kle-nodie“ — min Røst bliver profetisk — „Tavsheds-pligten“. Nu faar jeg Kendelsen, og saa er der ingen Vej udenom. „Tal saa“, befaler Dommeren! Det lod jeg mig da ikke sige 2 Gange, og ud af et ærligt Hjerter udslynger jeg med stærkt betonet Stemme: „Værre Skurk har jeg aldrig truffet paa“.

Det giver et Shok i hele Forsamlingen, og Dommeren skynder sig at indskyde, idet han vinker af med Haanden: „Naa, naa! Men det vil De da vel ikke, at jeg skal diktere til Protokollen?“ „Jo,“ insisterer jeg, „Dommeren har selv løst min Tunge og tvunget mig til at tale. Saa vil jeg virkelig ogsaa have Lov til at sige min ærlige Mening“. — Fruen vandt sin Sag, men om min Udtalelse bidrog dertil eller ikke, fik jeg naturligvis aldrig Rede paa. —

En Gang blev jeg af en Kollega, en god Ven af mig, opfordret til at tage mig af en gammel Dame, som ved et apoplektisk Insult var blevet saa komplet afasisk, at hun kun kunde sige Ja og Nej, og det baade paa rette og urette Sted; hun kunde godt sige Ja, naar hun skulde sige Nej, og omvendt. Det interessante ved Sagen var imidlertid ikke selve Sygdommen, men de Begivenheder, som den gav Stødet til.

Hendes Mand, en meget bekendt Forretningsmand, var død og havde efterladt hende og deres 4 Børn en lille Lystgaard paa Landet, og i Testamentet havde han udtrykkelig betonet, at denne ikke maatte sælges, men skulde tilhøre alle Børnene og skiftevis staa til Arvingernes Disposition som Rekreationshjem.

Nu havde imidlertid den ældste Søn, som var en ligeledes meget anset Forretningsmand (ogsaa han er senere død), benyttet sig af Moderens sygelige Tilstand til at lade sig alene Gaarden overdrage til personligt Eje mod en rent latterlig ringe Købesum. Med andre Ord, han havde faaet sin Moder til paa Trods af Testamentet at sælge Gaarden, og det endda uden at hans Søsken var blevet saa meget som spurgt om deres Indvilligelse. Min Kollega, som var en god Ven af den gamle Dame, var desaarsag af de andre 3 Børn blevet anmodet om at gribe ind for at tilintetgøre den ældste Broders skumle Planer. Der-

for bad han mig en Dag om at gaa med sig op til den gamle Frue. Jeg skal indskyde, at Sønnen, hvis Samvittighed dog maa have været noget blakket, omhyggeligt havde omgærdet Moderen med 2 — to — Sygeplejersker, som af ham havde faaet strenge Ordre til aldrig at vige fra den gamle Dames Side, saaledes at hun aldrig noget Øjeblik blev alene, naar der var andre tilstede. Min første Opgave, efter at jeg var bleven introduceret hos Fruen, der forøvrigt straks gjorde Indtryk af at være paafaldende rask og rørig, maatte blive den at faa Sygeplejerskerne ud af Værelset, og det var virkelig sværere, end man maaske tror. Thi de vogtede i Sandhed over hende som 2 fuldgode Drager, og først, da jeg for Alvor brugte min Autoritet som Overlæge, trak de sig paa ægte Dragevis knurrende tilbage. Nu udspandt sig den længe attraaede Samtale mellem den gamle Frue og os 2 Læger, og Sandheden i Ære maatte jeg tilstaa, at hun tilsyneladende svarede fuldstændig korrekt Ja og Nej til de Spørgsmaal, vi rettede til hende. Jeg havde derfor ikke Mod til at afgive en Erklæring om, at hun ikke var sig sine Handlinger bevidst, da en saadan Erklæring sikkert vilde komme til at blive fremvist i Retten. Sagen skulde jo imidlertid løses paa en for mine Klienter tilfredsstillende Maade, og saa var det, der pludselig i min Hjerne opstod en Plan, som jeg endog selv lige strax overfor min Kollega undskyldende mente at maatte karakterisere som „næsten dæmonisk“. Og hvori bestod da denne Plan? Aah, den var saamænd simpel nok. Jeg rev et Stykke Receptpapir ud af min Receptbog og skrev saa med Blyant:

„Herved sælger jeg min Ejendom „Sorgenfri“ til Hr. Professor, Dr. med. DANIEL JACOBSON, for en Sum af 15,000 Kroner, med Tilladelse til straks at overtage Ejendommen“ — hverken mere eller mindre! Og se, denne Erklæring fik jeg hende dernæst til uden større Vanskelighed at underskrive med sit noget besværligt nedkradsede Navn, hvorefter vi 2 Læger skrev under til Vitterlighed! — Dermed var jeg nu altsaa ogsaa Ejer af Ejendommen! Sygeplejerskerne kunde komme tilbage og den gamle Dame paany overgives i deres Varetagt, medens jeg som en Triumfator bortførte min Slutseddel. Denne blev saa senere fremlagt i Retten, den viste jo tydeligt nok, at Fruen var sjælelig svækket, eftersom hun saaledes havde kunnet lade sig bevæge til at sælge Ejendommen for

anden Gang. Min Købeseddel og det Indtryk, den gjorde paa Dommer og Sagfører, bestemte hurtigt Sønnen til at opgive sin uheldige Aktion og sin Særejendomsret. Sagen blev hævet og Ejendommen forblev dermed i alle rette Vedkommendes Hænder. For jeg havde jo selvsagt ikke noget Ønske om at holde paa den. —

Den næste Historie handler om en meget anset Embedsmand, der senere indtog en særdeles smuk Stilling indenfor Administrationen. Han blev for en Del Aar siden indlagt paa min Afdeling, og det blev betydet mig, at han skulde være en meget vanskelig Herre, en fremragende Neurasteniker med et noget kværulerende Sæt. Forholdet mellem ham og mig var dog i den første Tid overmaade hjerteligt, og jeg tilstaar, at jeg i min Selvbeundring komplimenterede mig selv i Anledning af min smukke Evne til at kunne tumle endog en saa „farlig“ Person.

Jeg skulde dog snart komme paa andre Tanker. En Dag anmodede han mig om en Samtale i Enrum, og jeg opfordrede ham derfor til at komme ind i vor Opholdsstue, hvor kun den ledende Sygeplejerske, en ualmindelig bastant Dame, var tilstede. Med en indbydende Haandbevægelse fik jeg ham til at tage Plads ved min Side og bad ham undskylde, at jeg først maatte underskrive nogle Papirer. Medens jeg nu er i Færd hermed, hu ha, saa ser jeg aldeles pludselig Sol, Maane og Stjerner, ganske som paa Storm Petersens Tegninger, et Fænomen, jeg ærligt talt hidtil havde troet kun var undfanget i en kunstnerisk Fantasi. Men jeg saa altsaa virkelig haade Sol, Maane og Stjerner, og samtidig følte jeg noget varmt flyde ned over mit ene Øje. Ja, hvad var der sket? Uden et advarende Ord, uden at der tilsyneladende havde været nogen Kontrovers os imellem, havde Patienten med knyttet Haand stukket mig en regulær En i Synet, hvorved han opnaede ikke blot at splintre mit Lorgnetglas, men ogsaa at lædere Øjenbrynet (derfra den varme Vædske). Jeg kunde lige straks hverken sanse eller samle, men min gode Sygeplejerske var øjeblikkelig gaaet imellem, og jeg blev derfor ikke udsat for yderligere Molest; kun maatte jeg tage hjem med det samme og lægge Ispose paa Øjet.

Voldsmanden blev selvfølgelig uopholdelig ekspederet ind paa vor lukkede Afdeling. Her forholdt han sig forøvrig siden hen fuldstændig rolig og behersket, og da jeg senere spurgte ham om

Grunden til Overfaldet paa mig, hans gode Ven, svarede han ganske kynisk: „Jeg ønskede blot at vise Dem, at jeg *ikke* var sindssyg; derfor gav jeg Dem med koldt Blod og roligt Overlæg en Knytnæve i Synet“. Et underligt Ræsonnement, ikke?

Hver Gang han imidlertid senere forlangte sig flyttet bort fra den lukkede Gang, svarede jeg: „Nej, det bliver De ikke, for De er sindssyg“. „Hvorpaa støtter De dette?“ spurgte han strax kampberedt. „Derpaa“, svarede jeg patetisk, „at De har lagt Haand paa Herrens Salvende, paa én af de store Profeter!“ Lige som *jeg* havde maattet bøje mig for hans slaaende Argument, højede *han* sig stadig for mit ikke mindre slaaende, og vi forblev lige gode Venner for det. Men tilsidst fik jeg det dog alligevel arrangeret saaledes, at han kom ud af Afdelingen.

Der gik nu nogen Tid, men en vakker Dag ser jeg ham saa sidde ude i mit Venteværelse. Av, av, tænkte jeg, der saa sandelig ikke af Natur er nogen Helt, nu kommer han igen for at klø dig, og denne Gang er der ingen Sygeplejerske til at tage Stødet af. Min Frygt blev ikke mindre, da han vedblev at holde sig tilbage, indtil den sidste Patient var gaaet. Saa kom han ind, og med dikkende Hjerter bad jeg ham tage Plads. Ja, hvad vilde han saa? Jo, han vilde bare, da der var Udsigt til Kontorarbejde i en offentlig Institution, anmode mig om en Erklæring om, at han var sindssund, da han mente, at en saadan vilde støtte hans Chancer. Føj, tænkte jeg, nu sidder du net i det. „Enten giver du ham Erklæringen, og saa blamerer du dig overfor alle andre Mennesker, eller ogsaa giver du ham ikke Erklæringen, og saa, ja saa faar du Klø.“ Et Øjeblik sad jeg rædselsstivnet hen, men saa fik jeg en lys Idé. Jeg sagde til ham: „Kære Ven, De skal selvfølgelig med største Glæde faa den Erklæring, men“, tilføjede jeg ligesom tøvende, „er det nu ogsaa klogt af Dem at forlange en saadan Attest? Qui s'excuse, s'accuse. Ikke sandt? Naar De dér kommer viftende med en Erklæring fra Professor J. om, at De er sindssund, vil saa ikke alle strax sige: „Har han da været sindssyg?“ Hans Øjne søgte nu at gennembore mig lige ind til Sjælens dybeste Dyb, men jeg holdt Stand. Saa sagde han: „De har fuldstændig Ret, og jeg giver Afkald paa Erklæringen; men hvad nu, hvis min Familie kommer og beder Dem om en Er-

klæring om, at jeg er sindssyg?" Aah, jublede det i mig, idet jeg aandede dybt ud, du har vundet Spillet! Og i det samme fo'r jeg op, slog med knyttet Haand i mit Skrivebord, agerede knusende vrede og raabte i en forbitret Tone: „Vil De fornærme mig, Mand, Lægens Tavshedspligt! Hvor kan De dog tro noget saadant om mig?“ „Godt“, sagde han, idet han fornøjet sprang op, „nu véd jeg Besked, Farvel og Tak“. Med et hjerteligt Haandtryk skiltes vi. Men jeg, som alt-saa ikke er nogen Helt, jeg sank mør tilbage i min Stol, dog glad, thi Valpladsen var jo forbleven min! —

I de gode, gamle Dage før Krigen og Gullasch-perioden var der en yngre Mand, som spillede en ret iøjnefaldende Rolle i det København, der morer sig. Han havde Ry for sine flotte Vaner og fine Middage paa Hotel „Phønix“, Middage, i hvilke Byens Spidser ikke fandt sig for gode til at deltage; ja, jeg mindes, at baade Overpræsident, Borgmestre og Ministre ikke fandt det under deres Værdighed at være hans Gæster. (I de Tider tog officielle Spidser det ikke saa nøje med, hvem der var Vært, naar blot Middagen var udsøgt. Jeg erindrer saaledes en gammel Original og Velhaver, en Tid en af mine Klienter, der led af Alderdomssløvsind med Storhedsideer. Da han fyldte 70, fik han det fortræffelige Indfald at invitere en Række af Byens administrative og militære Topfigurer, og mange havde virkelig sagt Ja. Middagen oprandt, Gæsternes Antal var betydeligt, ja, og blandt dem endogsaa en Minister. Ved Stegen rejste Værten sig og udbragte sin egen Skaal, da ingen af Gæsterne havde fundet sig beføjet dertil, men samtidig gav han sig til at skælde Ministeren Hæder og Ære fra, fordi denne ikke medbragte hans Udnævnelse til Storkors! Nu kunde de allesammen ryge og rejse! Og saa tog han sit Vinglas og hældte dets Indhold ud over den ulykkelige Minister, der, smykket med sit Storkors, sad ved hans Side. Tableau. Hurtigt Opbrud. Fuldstændigt Sammenbrud af Værten, der kort efter tog sin Død derover).

Naa, dette var en Afstikker. Tilbage til vor Helt. Skønt han kun var en ret beskedent gageret Kontorist i et anset, gammelt Pengeinstitut, undrede ingen sig over hans flotte Vaner, hans elegante Klædedragt, hans Gavmildhed og Gæstfrihed, da det var den almindelige Mening, at han — som han tit lod sig forstaa med — baade

havde vundet i Lotteriet og arvet betydelige Pengesummer. Hans populære Navn var da ogsaa „Reservebaronen“. Men en Dag kommer jeg ind i hans Liv.

Af en Kollega i Helsingborg blev jeg nemlig telegrafisk anmodet om straks at komme dertil, da en ung „Baron“ laa paa Hotellet under Bevogtning af en Sygeplejerske, eftersom han den foregaaende Nat havde forsøgt at berøve sig Livet med narkotiske Midler. Hvorfor i Helsingborg? Jo, han var med en Kreds af Indbudne taget derover for at fejre sin Fødselsdag i største Stil. Efter en overdaadig Lunch havde hele Selskabet kørt rundt i Byen i 4-spændige Kareter. ja, Hovedpersonens Karet var endogsaa særligt prydet med en sort livrèklædt Tjener paa Bukken. Optøget havde forøvrig den Dristighed at køre op foran Rytterikasernen og sende „Baronen“s Visitkort ind til Officererne. Lidt efter sprang Portene op, Skildvagterne gjorde Honnør, Officererne modtog Gæsterne med ægte svensk Artighed, hele Kasernen blev forevist og Champagnen perlede til det adelige Fødselsdagsbarns Ære. Om Aftenen flot Champagnemiddag paa Hotel Molberg! Her holdt „Baronen“ ved Desserten en stor Afskedstale til Selskabet, som samme Aften skulde tilbage til København; selv vilde han endnu blive Natten over i Helsingborg.

Da Selskabet var vel anbragt paa Færgen, gik Værten ogsaa tilbage til Hotellet, dog ikke for at feste videre, men for at tage Afsked med Livet. Den tilsyneladende livsmuntre Yngling var i Virkeligheden en livstræt og slagen Mand, en arm Kassebedrøver. Han tog en større Dosis Narcoticum. Men paa én eller anden Maade havde En eller anden fattet Mistanke. I hvert Fald blev hans Foretagende opdaget, endnu mens Tid var, en svensk Læge blev tilkaldt, Maven udpumpet etc., og næste Morgen laa han bleg i Silkelin paa sit Leje, under Bevogtning af en Sygeplejerske.

Jeg kom altsaa til Helsingborg, men hans Familie, der var tilkaldt, tryglede mig indtrængende om ikke at gaa ind til ham, da han laa med en ladt Revolver i Haanden og havde truet med at skyde enhver Læge, der maatte komme ind, for han *vilde dø*. Man søgte at distrahere mig ved at byde mig paa en bedre Frokost, men denne maa have haft den modsatte Virkning af den tilsigtede, for mit Mod, der ellers ikke er netop blomstrende, antog med ét ganske von Thybo'ske Former —

nu vilde jeg ind til ham, koste hvad koste vilde, for nu var jeg dér jo en Gang, opsat paa at opleve et rigtigt Eventyr. Familien stod opstillet paa Geled foran Døren for at spærre mig Adgangen, i Angst for det kommende Mord. Dog — med en fejende Haandbevægelse tager jeg og puffer dem tilside, slog i Hast Døren op paa vid Gab og gaar ikke, men løber hen til Sengen, hvor jeg straks slaar Klo i hans højre Underarm! Jo, ganske rigtigt, Fyren laa skam med en hane-spændt Revolver. Da han imidlertid nu var afskaaren fra at rette den imod mig, opgav han alle Mordplaner og, som den ynkelige Pjalt han i Virkeligheden var, faldt han grædende sammen. Efter at Sygeplejersken var ekspederet ud af Værelset, fik jeg saa hele hans travrige Bekendelse. Den flotte „Reservebaron“ viste sig at være slet og ret en ludfattig Veksellererdreng, der kun med fulde Hænder havde øst af en tillidsfuld Principals fyldte Kasse. Da han imidlertid var bleven bange for, at Opdagelsen var paa Trapperne, havde han besluttet sig til at dø „i Skønhed“ paa sin Fødselsdag, efter en sidste Hyldest til det muntre Liv! — Revolveren var forresten virkelig ladt! Ja, Hjemreisen, som fandt Sted uden Modstand, var selvsagt trist, og Politiet tog sig snart efter af ham. Han maatte i Forbedringshuset. Men jeg havde for en stakket Stund faaet Helteryet!

Forresten kom han senere til Sydamerika, oprettede et Mejeri, og saa vidt jeg véd, klarede han sig meget pænt. —

Den følgende Historie kan for saa vidt gerne føres herhen, som der ogsaa i den er etkriminalistisk Moment. Talen er om en lille Bourgeoisidatter paa 12 Aar, som for mer end fem og tyve Aar siden laa paa min Klinik til Observation for Kleptomani. Omstændighedernes Sammentræf var her saa besynderligt, at det gav Anledning til, hvad man med et højtideligt Ord kunde kalde et Justitsmord. Af skæbnesvanger Betydning for det, som senere skal berettes, var, at Barnets Morbroder var ægte Kleptoman. Barnet selv var et noget tungt begavet, men iøvrig raskt og flinkt Pigebarn, et godt og kærligt Barn, der i moralsk Henseende hidtil havde været ganske uangribeligt. Hjemmet var det bedst mulige, og Tonen i Hjemmet saa ren som overhovedet tænkelig. Forældrene var alvorlige, meget religiøse Mennesker, der elskede deres Børn — der var 3 ialt, hvoraf Pigebarnet var det ældste — og levede og aandede

for disse Børns Udvikling og Opdragelse. Men saa sker det, at der i Løbet af Vinteren og Sommeren ved flere Lejligheder forsvinder mindre Pengebeløb, en 5 eller 10 Kroneseddél, fra Moderens Husholdningspengekasse. Endelig forsvinder ogsaa et Guldur, og nu bliver Mistanken ledet hen paa Pigebarnet, fordi den ene af de 2 Husassistenter fortalte Moderen, at hun havde set den lille Pige paa en Spadseretur kaste et Ur i en Grøft. Forældrene blev selvfølgelig forfærdede, og der opstod ingen Tvivl hos dem om, at det altsaa var deres egen lille Datter, som var den længe eftersporede Tyv; selvfølgelig led hun af Kleptomani ligesom Morbroderen! Barnet benægtede energisk fra først af, men da Forældrene blev ved med at trænge ind paa hende og sagde, at hun ikke maatte lyve men endelig sige Sandheden, saa skulde hun slippe for Straf, tilstod hun sluttelig og tilstod alt, ogsaa det med Uret, ja, hun tilstod ogsaa, at hun havde kastet det i Grøften af Angst for Opdagelse. Men naar man trængte ind paa hende for at faa hende til at sige, hvorfor hun havde gjort det, svarede hun stadig, at hun havde *maattet* stjæle, og at hun bagefter af Angst for Følgerne saa havde søgt at befri sig for Tyvekosterne ved under Spadsereturene at kaste dem væk. Hun blev nu af de dybt bekymrede Forældre indlagt paa Kliniken til Observation og mulig Helbredelse, og ogsaa overfor mig tilstod hun sig skyldig, ja hun fastholdt ogsaa overfor mig, at hun handlede under en virkelig Tvang, en virkelig Drift til at stjæle. Hun skildrede, hvorledes hun fik heftig Hjertebanken, blev urolig, fik Tryk i Brystet, og at disse Fænomener først hørte op i samme Øjeblik, som Byttet laa i hendes Haand. Jeg var derfor heller ikke i mindste Tvivl om, at det drejede sig om et arveligt belastet, noget imbecilt Barn med virkelig ægte Kleptomani.

Det var i de Tider, hvor man brugte Hypnose, og jeg hypnotiserede hende et Par Gange og gav hende under Hypnosen Paabud om, at hun aldrig maatte stjæle mere. I de 3 Maaneder, hun laa paa Kliniken, sporedes der da heller ikke mindste Tilbøjelighed i denne Retning. Jeg skal blot indskyde som et pudsigt Resultat af Hypnosen, at den foruden at kurere hende for Kleptomani tillige kurerede hende for Neglebidning, forøvrig hendes eneste Degenerationstegn.

Efter at hun var kommen hjem, fandt der allige-

vel 2 Recidiver Sted i det følgende Aar, 2 Gange forsvandt der en 10 Kroneseddel i Hjemmet, henholdsvis ved Pinsetid og ved Efteraarsferien. Hver Gang tilstod hun pligtskyldigst, bad angergivent om Forladelse, fik sin Tilgivelse og blev i Mellemtiden hypnotiseret et Par Gange. Efter Samraad med mig blev hun saa sendt bort fra Hjemmet et Aars Tid, ud paa Landet hos nogle Slægtninge, og hverken her eller senere var der mere Tale om Tyveri. Hun udviklede sig udmærket og blev i 16 Aars Alderen konfirmeret. Skønt Forældrene aldrig lod hende mærke noget, hvilede der dog bestandig en Skygge over deres Tilværelse. De gik i en bestandig Angst for mulige Tilbagefald og frygtede, at ogsaa de yngre Søkende, naar de naaede op til den samme Alder, skulde vise samme Tilbøjelighed.

Men — hvad sker der saa? Ja endnu, naar jeg staar her og skal fortælle Dem, mine Tilhørere, derom, bliver jeg greben af en Gysen over Livets besynderlige Puslespil. Paa selve Konfirmationsdagen faar Familien Besøg af en tidligere Husassistent, som nu betror Forældrene, at — deres Datter overhovedet aldrig har stjaalet. Tyven var ikke Barnet, men den anden Husassistent, hende, der netop havde været Angiverinden, det var hende, der for at dække sig selv havde kastet Mistanken over paa Barnet. Og det var Forældrene, der ved deres strenge Fremfærd og fuldstændig faste Overbevisning om, at Barnet var Tyven, havde faaet dette til at tilstaa saa at sige, hvad det skulde være, simpelthen fordi Forældrene, ligesom senere jeg, i god Tro og intet anende suggererede det hele ind i hende. Og jeg, mine Damer og Herrer, jeg havde ikke været et Haar bedre end Forældrene, jeg havde jo heller ikke tvivlet og havde derfor ogsaa taget alle Barnets Tilstaaelser for gode Varer. Hun havde blot villet have Fred for Vrøvl, og derfor tilstod hun tilsidst, hvad det skulde være.

Da Forældrene bebrejdede Meddelersken hendes Tavshed, beklagede hun ogsaa denne, men hun mente, at hun skyldte sin Kammerat mere Hensyn, end hun skyldte sit Herskab. Intet Under derfor, at Tyverierne ophørte, mens Barnet var borte fra Hjemmet, og senere, efter at hun var kommen tilbage til Hjemmet, for da var Husassistenten der jo ikke mere.

Ja, i og for sig er denne Historie jo uhyre tragisk — hvor let kunde Barnet ikke under Mis-

tankens Vægt have faaet sit Liv ødelagt, men paa den anden Side, ikke sandt, mine Damer og Herrer, hvorledes skulde vi Voksne, Forældrene og jeg, have undgaaet Fejltagelsen? Dog — endnu den Dag i Dag skammer jeg mig!

Det kan maaske glæde Dem at høre, at hun senere er bleven lykkelig gift og har faaet sin egen Børneflok. —

Som ung Reservelæge faldt det i min Turban, at en ældre, højt anset Fagkollega af visse Grunde, som ikke har noget med Historien at gøre, opfordrede mig til at overtage Behandlingen af en af sine Klienter, en den Gang meget omtalt Millionær, der var berømt og frygtet for sin skarpe Tunge, sin Storsnudethed og sit gode Hoved. Selvfølgelig var jeg, den unge, endnu kun haabefulde Aspirant til Verdensryet, mildest talt stolt af den Mission, der her blev betroet mig, og De vil derfor kunne forstaa, hvor ynkelig lille jeg blev, da jeg til den aftalte Tid indfandt mig i det fornemme Hjem og dér af Familien blev modtaget med den Udtalelse, at hans „Højhed“ netop i Dag var i et saa ubehageligt Lune, at det ikke vilde være tilraadeligt at — ja, det sagde man ikke, men det var ikke til at misforstaa, at det mente man — at lade slig ubetydelig Person som en Reservelæge faa Foretræde.

Jeg græd indvendig, for jeg syntes, det var noget af det tristeste, om jeg skulde vende tilbage til mine i Spænding ventende Kammerater paa Hospitalet med uforrettet Sag. Jeg satte derfor al min Veltalenhed i Gang, og omsider lykkedes det mig sluttelig at opnaa Tilladelsen til at forsøge paa at gaa ind i Helligdommen. Da jeg nu træder ind i den store Mands Kabinet, rejser han sig op fra sin Skrivebordsstol og ser minutlangt paa mig „de haut en bas“, med uhyre „dédain“. Tavsheden virker ikke opmuntrende paa mig, Sveden begynder at springe frem paa min Pande, men sluttelig henvender den Ophøjede Ordet til mig, og hvad siger han saa? Kun disse faa Ord, der i deres Knaphed var saa tilintetgørende for mig: „Hvem er du en Søn af?“ „Hvem jeg er en Søn af“, gentager jeg for mig selv, „ikke, hvem jeg er, men hvem jeg er en Søn af?“ Og det fo'r igennem min Hjerne, det er jo da umuligt, at du nu kan sige til denne imponante Person, der dér staar foran dig med Ordensroset i Diplomatfrakkens Knaphul, sribede Benklæder og skrævende Ben, det er da umuligt, at du kan

sige slet og ret: Grosserer E. D. J. i Pilestræde. Det kommer du ikke udenom, du *maa* forraade din hæderlige, gamle Far, og saa farer det mig ud af Munden, uden at jeg egentlig kan sige, hvorfor det netop blev disse Ord: „Jarlen af Warwick“!

Ja, det tør jeg nok sige uden at prale: Virkningen var blændende, overvældende. Hans Stormægtighed aabner sin Favn og udslynger med Stentorrøst: „Kom i mine Arme“, hvornæst han klapper mig paa Ryggen og paa staaende Fod udnævner mig til, ja til noget saa spændende som — „Storkors af Verdensordenen“! Jeg forlod ham, det kan De da vel forstaa, stolt som en Spanier, og min næste Handling var at ile lige op til min kære Fader udi Pilestrædet og bede ham om Tilgivelse, fordi jeg havde fornægtet ham! — Jeg skal blot endnu tilføje, at fra den Dag fik jeg dagligt Foretræde hos min Klient, og vi havde i Tidens Løb mange muntre Samtaler med hinanden; for han led af en let Mani med Storhedsideer, og billig var han sandelig aldrig. Han havde nemlig tildelt sig selv Chargen: Herre over hele Tilværelsen. Senere blev han for en Tid i hvert Fald rask igen, men det er alt flere Aar siden, at han ligger under Mulde. —

Endnu en Historie, som ligeledes udspillede sig fornemme Kredse. Ogsaa den Gang var jeg Reservelæge paa Kommunehospitalet og saa temmelig nygift. Jeg blev altsaa kaldt til en yngre Adelsdame, som var bleven Enke kort i Forvejen af den sørgelige Grund, at hendes Gemal havde berøvet sig Livet. Intet Under altsaa, at den unge, ualmindelig nydelige Enke modtog mig dybt nedbøjet, og 2 Gange om Ugen tilbragte jeg nu i de følgende Maaneder nogle Aftentimer ude i hendes Bolig paa Strandvejen med trøsterig og — ja, det syntes jeg da selv — beaandet Tale. Sceneriet var altid et intimt Boudoir, kun dunkelt oplyst af en rød Ampel, og altid var den kvindelige Hovedperson iført en yderst stilfuld og flatterende Sørgedragt. I Begyndelsen var vore Samtaler ganske vist hyppigst taarevædede, men efterhaanden, som hun klarede mere og mere op, blev de livligere og fortroligere, og jeg tilstaar, at jeg allerede da i min spirende Hang til Selvbeundring sagde til mig selv: Oh, du bliver sikkert en berømt Nervelæge, Daniel, siden du ved din Tales Magt har været i Stand til at kunne trøste og genoprejse denne saa nedbøjede og saa fornemme

Dame. Min Selvtillid fik imidlertid en skønne Dag en unægtelig værre Dukkert, thi Damen fortalte mig pludselig en Aftenstund i en lys og glad Stemning, at hun nu følte sig rask, og at det, der var Skyld heri, var — ja, jeg lavede mig alt til for under passende Beskedenheds Form at tage imod den Cadeau, som jeg forventede nu maatte komme — at hun var bleven forlovet med sin afdøde Mands allerbedste Ven! Det var jo unægtelig en flad Lussing til min Forfængelighed, og jeg maatte jo altsaa, hvor nødigt jeg end vilde, tilstaa overfor mig selv, at det ikke var mig, men den Ubekendte — forøvrig en billedskøn Landadelsmand —, som havde været Hjælperen i Nøden. — Desværre skulde han skilles fra sin egen Kone for at blive gift med Madame, og i den Anledning mødte Forbindelsen ingen større Sympati fra de respektive Familiers Side. Da derfor Bryllupsdagen omsider oprandt, og Bryllupsmiddagen fandt Sted i Brudens Villa, var kun fjernere Slægtninge tilstede ved den store Bryllupsmiddag. Men ogsaa jeg var der. Jeg tilstaar, at det er et af de mærkeligste Festmaaltider, jeg i mit lange Liv har overværet. Det begyndte med, at en ældre og ugift Grevinde, lige som vi havde sat os til Bords, sprang op og i rimede Vers udbragte en Skaal for — for Jesus!, hvorefter hun med Udbrudet „Aah, Herre Jøsses“ faldt om paa Gulvet i Krampe — hun havde allerede paa dette Tidspunkt drukket sig døddrukken. Efter dette var til en Begyndelse Stemningen noget trykket, og jeg syntes derfor, jeg maatte komme min Klientinde til Hjælp ved at holde en Festtale, men næppe var jeg forstummet, før der laa 2 Arme om min Hals, en Mund kyssede min Kind og en Stemme sagde: „Men det er jo et Drama, skriv det ned og jeg vil antage det“, og da jeg forfærdet saa op, var det en den Gang bekendt, meget romantisk Teaterdirektør, der var bleven saa greben af min Tales dramatiske Indhold, at han maatte give sine Følelser Luft paa den omtalte Maade.

Efter Festmaaltidet kom Bruden pludselig hen til mig og hviskede med sin fornemt snøvlede Stemme: „Doktor, De maa hjælpe mig, for jeg er saa fuld, jeg kan ikke staa paa mine Ben, og alt løber rundt for mig“. Et kraftigt Opstød paafulgte, en adelig Flatus fulgte efter. Diagnosen var rigtig nok; hun *var* fuld! Hvad skulde jeg dog stille op med hende? Skandalen var truende

nær! Huskendt som jeg var, tog jeg hende saa resolut i Haanden og sagde: „Følg mig, og jeg skal hjælpe Dem“. Og jeg førte hende ud og op og ind i det ægteskabelige Sovegemak. Dér afførte jeg hende saa hendes Brudepragt, unægtelig med stort Besvær, da hun nærmest var bevidstløs, og omsider fik jeg hende saa lagt i Seng. Men jeg tilstaar ærligt, at aldrig i mit Liv har jeg haft en saadan Hjertebanken som under denne Afklædningsscene; for hvad vilde andre have troet, hvis en eller anden havde overrasket os heroppe i Sovegemakket? Næppe den virkelige Grund! Naa, der skete imidlertid ikke noget, og Damen faldt straks i Søvn og fik vist aldrig senere nogen Erindring om, hvad der var foregaaet.

Men mine Oplevelser var alligevel endnu ikke tilende, for da jeg kom ned i Villaens Forhave, stod Brudgommen, der ogsaa var stærkt alkoholiseret, og raabte paa sin Brud, og saa fik jeg det Indfald at spille „Puk“ ligesom i en Skærsommernatsdrøm, for jeg sagde til ham: „Hun er i Baghaven“, og naar han saa gik om i Baghaven og kaldte paa hende dér, var jeg atter ved hans Side og sagde: „Hun er i Forhaven“, og saaledes holdt vi den gaaende, uden at han nogen Sinde opdagede, at hun overhovedet ikke var der. Begge Ægtefæller ere for længst blandt de døde. —

Siden vi nu én Gang er ved Brylluper, kommer jeg i Tanker om et andet Bryllup, som jeg ogsaa kom med til i min Egenskab af Brudens Læge.

En jydsk Landmandsdatter, hvis Moder tilhørte Københavns højere Bourgeoisi, var bleven forlovet med Nabogaardens Søn, fordi der paa begge Sider var Ønske om at forene de 2 Gaarde til et større Gods, men Nabosønnen var Bonde i dette Ords ægte og gode Betydning, og hun var nærmest Bourgeoisidame. Derfor var der ogsaa Kræfter i Bevægelse for at faa hende til at opgive Partiet, og under disse Paavirkninger blev hun saa nervøs, at hun bestemte sig til at lægge sig ind hos mig, fordi hun saa vilde overlade til mig at træffe Afgørelse om, hvorvidt hun skulde gifte sig med sin Forlovede eller ej. Efter at jeg havde haft Lejlighed til at sætte mig ind i Forholdene og særlig gøre Bekendtskab med hendes Følelser for ham, gav jeg min Tilslutning til Partiet. Bryllupet fandt Sted her i København af Hensyn til „den fine Familie“. Bryllups-

bordet var for saa vidt ejendommeligt, som man stadig havde parret en Agrar med en Bourgeois, og derfor var der til at begynde med dyb Tavshed. Præsten, som havde viet Parret, tog saa Ordet og holdt en særdeles elskværdig og ikke særlig kirkelig Tale. En Onkel til Bruden holdt derefter en Tale for hende, og saa var der længe dyb Tavshed. Men saa syntes jeg, at jeg maatte holde en Tale for Brudgommen, som sad tilsyneladende ganske uanfægtet, tavs og ufølsom ved Brudens Side. Jeg havde jo dog sagt god for ham hos Bruden. Jeg husker, at jeg for at sætte Kulør paa Tingene, i min Tale søgte at fremstille ham som en Mand, der bag sit kølige Ydre skjulte varme og stærke Følelser, og som bag sin tavse Maske dulgte et muntert Sind. Men jeg kunde have sparet mig mine blomstrende Udtalelser, for han forblev uanfægtet tavs, og hele det øvrige Selskan sagde derfor heller ingen Ting. I denne Stemning slæbte Middagen sig fremad, men saa hændte der det, som gjorde, at Festen er bleven evig uforglemmelig for mig. En ældre Agrar med et stærkt og myndigt Ansigt, som under hele Maaltidet ikke havde mælet et Ord, men kun siddet og set, ja, saadan syntes det i hvert Fald mig, misbilligende paa mig, — jeg var iført hele min københavnske Legemsdejlighed, — rejste sig pludselig op, og under mange Høm, Høm'er udstødte han endelig paa bredt Jydsk:

„Mine Damer og Herrer, Sandheden kræver, at jeg paa mine Fællers Vegne maa udtale, at vi er meget misfornøjet med alle de foregaaende Talere. Ved denne Fest savner vi det væsentligste, og jeg beklager, at ingen af de foregaaende Talere har blot strejft det ene Fornødne. Jeg beklager, at de alle har glemt“, og her saa han baade paa Præsten, paa Onklen og paa mig med en saadan Fjendtlighed, at vi dukkede os brødebetyngt, „den Helligaand“!! —

(Lad mig i Parentes indskyde, at jeg i dette Øjeblik kommer til at tænke paa en Præstetale, jeg en Gang havde hørt ved en af mine Venners Bryllup, der stodovre i Sverige, en Tale, hvori Præsten atter og atter kom med Udtalelser om „den heliga Anden“, et Menuraffinement, trode jeg, der den Gang ikke var tilstrækkelig kyndig i det Svenske).

Men tilbage til vor Agrar og Helligaanden:

„Og jeg vil nu foreslaa, at vi drikker paa, at den Helligaand altid maa hvile over de Unges

Hjem, og at der altid maa staa et Værelse beredt derfor.“

Ja, der var nu ingen Vej udenom, vi maatte lade Helligaanden leve; men det var ingen heldig Aand, der bagefter hvilede over Selskabet.

Forresten har jeg senere bragt i Erfaring, at Parret blev rigtig lykkeligt, saa jeg havde alligevel ingen Grund til at fortryde min Afgørelse.

Inden vi forlader mine, om jeg saa maa sige, „ægteskabelige“ Erindringer, maa jeg maaske endnu have Lov til at fortælle en lille Historie, der heller ikke er uden spændende Momenter.

Heltinden er en purung Pige, som tilhørte en af Københavns bedste Familier. Desværre var hun af en saa kærlig Natur, at hun ikke kunde holde sine Følelser skjult inden lukkede Døre, men saa sig tvungen til at gaa paa Gaden ud for at finde imødekommende Ofre. Hendes Trafik var den ganske ligefremme, at hun, naar hun saa en yngre Mand, der faldt i hendes Smag, gik efter ham, indtil han gik op i et Hus; saa fulgte hun efter ham op i Huset, og naar hun hørte en Smæklaas smælde, ilede hun efter og ringede paa. Ofte var det den paagældende Herre selv, der nu kom til Døren for at lukke op, og saa spurgte hun altid, om Hr. X (selvfølgelig aldrig det Navn, der stod paa Dørpladen) boede her, og saa, ja, saa endte det virkelig som oftest med, at hun gik indenfor og — Resten kan De jo nok selv tænke Dem til. Tilsidst skandaliserede hun Familienavnet saa aabenlyst, at man mente, nu maatte hun bag Laas og Slaa, og derfor blev hun indlagt hos mig. Her saa hun ud som den uskyldigste Madonna og spillede Rollen som den bodfærdigste Magdalene, men hendes Opførsel var forøvrig upaaklagelig. Hvad skulde jeg nu stille op med hende? For jeg kunde jo dog ikke holde hende indespærret hele Resten af Livet i en Hospitalscelle, og en Klostercelle raadede jeg jo ikke over. Men Tanken paa Klostercellen inspirerede mig nu alligevel til en fiks Idé. Paa det Tidspunkt havde jeg nemlig læst en Roman af EMIL RASMUSSEN med Titelen: „Skriftemaalssjæveln“, og her afsløres som bekendt Skriftemaalsscener af meget sydlig Farve. Jeg forstod af denne Bog, at de kvindelige Skriftebørn stundom endog kunde bringe Haarene til at rejse sig ikke blot paa en almindelig Læsers Hoved, men ogsaa paa de kronragede Præsters. Nuvel, tænkte jeg, her har du

den Udvej, du søger. Du skal lade hende gaa til Skrifte, og hun skal blive Katolik. Jeg satte mig saa i Forbindelse med en udenrigsk katolsk Pater, som ogsaa paa min Henstilling erklærede sig villig til det Hverv, jeg her betroede ham. Han tog hende derefter til Undervisning og Skrifte. Min Tanke med at henvise hende til ham var forstaaeligt nok den, at hun under Skriftemaalets Uforbeholdenhed bedre skulde kunne frigøre sig for sine Følelser, end hun kunde det overfor mig, der ærlig talt fik Kvalme, naar hun kom med sine Bekendelser, saa jeg hellere lukkede end aabnede Munden paa hende. Resultatet af min Kur blev da nu ogsaa dette, at hun i Skriftestolen fik Luft for alle sine sjælelige Forvildelser, men rigtignok i saa malende Detailler, at den ulykkelige Skriftefader sluttelig ikke blot gik ud af sin Skriftestol, men ogsaa vilde gaa ud af sin Orden, og det for at kunne frelse hendes Sjæl ved at gifte sig med hende. Han var fra et katolsk Land, og for at svale hans hede Blod fik han nu Befaling til at tilbringe et Aar i Kloster i sit Fødeland, inden man eventuelt vilde løse ham fra hans Klosterløfte. Da han imidlertid efter dette Aars Udløb fastholdt sit Ønske om at udtræde af Ordenen, maatte Kirken sluttelig give ham Tilladelsen, og han giftede sig saa med den unge Dame, som imidlertid var bleven Katolik. De flyttede derefter til hans Fædreland, og nu sker der dette rørende Under, at ikke blot bliver hun en storartet Hustru og Moder til flere Børn, men under Krigen, hvor Familien over Hals og Hoved maatte flygte fra deres Hjemsted, udfolder hun fuldstændig heroiske Egenskaber og frelser ved sin Aandsnærværelse baade Mandens og Børnenes Liv.

Efter Krigen søgte hun mig op under et Besøg her hjemme for at takke mig for min Hjælp, og jeg gjorde da Bekendtskab med en sund, ligevægtig og ganske jordisk Dame, som hverken mindede om Madonna eller om Magdalene, men om en brav, sund, dansk Matrone. —

Maaske jeg kan føre endnu en Historie hen til denne lille Gruppe. I denne Fortælling viser Bryllupet sig tilmed kun som et Fata Morgana i Horisonten.

Det mest besynderlige ved Historien er, at Heltinden i Begivenhederne er en næsten 80-aarig Dame, 79, for at være fuldstændig sand, og samme Dame vilde med Djævlens Vold og Magt gifte

sig med en kun 23-aarig Ungersvend. Hun var Indehaverske af en Kapital paa 400,000 Kroner, og han var Kelner paa en af Byens Storrestaurationer og Indehaver af Ungdom, et net Ydre og umaadelig Frækhed. De nærmere Omstændigheder er forøvrigt følgende:

En Dag kommer en ældre Herre og Dame op til mig og beder mig hjælpe dem med at forhindre deres 79-aarige Moder i at gifte sig med en slet og ret Ungersvend, og da de ikke havde megen Tro til, at det var Kærligheden til den gamle Dame, men derimod til hendes Penge, som var hans Ledemotiv, vilde de, skønt de maatte indrømme, at Damen var endog ualmindelig velkonserveret, gerne have hende umyndiggjort.

Hun var først bleven Enke efter deres Fader for 3 Aar siden, men ikke desto mindre havde hun allerede været gift én Gang siden, og det med en halvgammel, svensk „Kaptajn“, som hun dog hurtigt igen havde maattet give Løbepas, endog med en Anvisning paa 50,000 Kroner, fordi det oplystes, at han havde siddet i Tugthuset. Alligevel syntes hun ikke endnu at være bleven mæt af Ægteskabet, og nu vilde hun altsaa til det igen. Det var en yndig Sommermorgen, at vi 3 Sammensvorne mødtes i Fruens Villahave i Byens nærmeste Omegn, og her lagde vi os i Skjul hver bag sin Busk for at være parate til at overraske hende, naar hun om føje Stund vilde komme til Syne for at opslaa sine Verandadøre. Det var nemlig umuligt for os at komme ind i Huset paa regulær Vis, da Tjenestefolkene havde strenge Ordre til aldrig at inklade hendes Børn. Naa, lidt efter ser vi da ogsaa fra vore Skjul, at Dørene flyver op, og en høj, rankrygget, turhanprydet og papilottesmykket Dame erscheiner paa Verandaen, øjensynlig for at bringe den livgivende Sol sin Morgenhyldest. Vi styrter nu frem, men den gamle Frue, der bevarer Kontenancen trods Overraskelsen og hurtigst mulig tiltræder et Tilbagetog, er dog ikke saa hurtig som vi, saa vi slipper ind med i Havestuen. Samtalen, der nu udspandt sig mellem Moder og Søn, antog hurtigt en meget personlig Karakter, men af de to var den gamle Frue sandelig den, der bedst evnede at bevare sin Ro og Selvbeherskelse trods det, at det forlørne Tandsæt stadig truede med at forlade sit naturlige Gemme. Tilsidst udslynger Sønnen saa denne tør man vel nok sige lidt usøn-

lige Sætning: „Du ligger jo i med ham, siges der“.
 Fy, fy, tænker jeg, det var ikke pænt sagt, men Moderen gensvarer rolig og værdig: „Har du ligget imellem?“ Efter denne pulveriserende Salve synes jeg, det er bedst at afbryde Visiten, og noget slukøret trækker vi os derefter alle 3 tilbage for at raadslaa videre hos Familiens Sagfører. Her gjorde jeg da gældende, at jeg turde ikke efter det passerede paatrykke Moderen Sindsygestemplet, men paa den anden Side var det jo dog nu engang ikke almindelig Skik og Brug her hjemme, at 80-aarige Damer giftede sig med 23-aarige Mænd, og derfor mente jeg alligevel, at man i dette Forhold havde et Udgangspunkt for en mulig Umyndiggørelse. Dette gav jeg Udtryk for i min Erklæring. Denne førte imidlertid imod al Forventning til en fuldstændig ideel Løsning af det intrikate Problem. Da den gamle Frue nemlig saa denne faretruende Erklæring, blev hun alligevel bange for en mulig Umyndiggørelse og foreslog derfor selv dette Kompromis: Pengene sættes fast, mod at hun beholder sin Frihed. Hun havde dog næppe tænkt sig, at denne Løsning, som straks blev akcepteret af Børnene, skulde faa de skæbnesvangre Følger, den fik, men ganske vist netop dem, som jeg havde taget Sigte paa, da jeg tilraadede Børnene at gaa ind paa Forslaget. Elskeren renoncerede nemlig nu paa Æren af at blive hendes Ægteherre, da han ikke tillige kunde blive Herre over hendes Formue. —

Nu kommer Beretningen om en yngre, svensk Frue, som levede i barnløst Ægteskab med en adelig Godsejer i en af Sveriges sydlige Provinser, en Mand, der, som jeg senere havde Lejlighed til at forvise mig om, var en baade fin, beleven og stilfærdig, men tillige uhyre kedelig Landadelsmand. Hun dukkede op hos mig en Aftenstund efter Middag, altsaa ikke i min Konsultationstid, fordi hun, som hun sagde, nødvendigvis maatte raadføre sig indgaaende med mig om et Problem, der vel ikke hørte ind under Medicinen, men som hun havde grublet over i længere Tid uden selv at kunne løse det. Hun skildrede til at begynde med, hvorledes hun holdt meget af sin Mand, hvorledes han ogsaa holdt meget af hende, men hun kedede sig til den Grad i hans Selskab i deres yderlig stilfærdige Hjem i den meget stilfærdige Provins, at hun til Tider var lige ved at gaa ud af sit gode Skind af Kedsomhed. Saa var der

endelig dukket en anden Mand op i hendes Liv, og nu kom hun, ja, det er virkelig sandt, mine Damer og Herrer, for at spørge mig, den danske Læge, til Raads om, hvorvidt hun, den svenske Frue, burde blive denne Mands Elskerinde eller ikke. Jeg svarede imidlertid uden Tøven: „Det er da let at afgøre. Selvfølgelig skal De ikke“. Forundret saa hun paa mig og sagde: „Hvor kan De, den Fremmede, dog saa hurtigt afgøre det Spørgsmaal, som jeg ikke selv i Maaneder har kunnet løse?“ „Jo,“ gensvarer jeg, „det er saamænd saare simpelt, for De elsker ham ikke nok til, at De bør gøre det“. „Hvor kan De dog vide det?“ indskyder hun. „„Jo“, svarer jeg, „det kan jeg vide, for havde De elsket ham tilstrækkelig højt, ja, saa havde De simpelthen taget ham til Deres Elsker, og saa var De saamænd ikke kommet hertil for at spørge en fremmed Mand til Raads. I den Omstændighed, at De spørger mig, ligger der jo netop en Tvivl, en Usikkerhed, og saa bør De selvfølgelig ikke indlade Dem paa et saadant Eventyr“. I Stedet for at akkviescere ved min salomoniske Afgørelse, slynger hun mig disse haanende Ord i Ansigtet: „Min Herre, De taler jo, som om De hørte til i Det gamle Testamente, og ikke som et moderne Menneske! Og jeg, som er kommen til *Dem*, til *Dem* netop, fordi jeg havde hørt, at De skulde være den største Kender i Norden af det kvindelige Hjerte!“ Efter denne Kaskade syntes jeg, jeg havde Lov til at være lidt grovere, end min Sædvane er, og jeg replicerede: „Véd De, kære Friherinde, hvad De trænger til? Ja, jeg tillader mig at udtrykke mig paa bredt Dansk. De trænger til, hvad vi paa godt, gammelt Dansk kalder en Endefuld, for De er jo slet ikke andet end et rigtigt forkælet, forskruet og hysterisk Kvindemenneske“. Nu maatte hun da blive vred, ikke? Ork nej, hun springer op og — ja, jeg maa være sanddru — kaster sig om Halsen paa mig, idet hun ekstastisk henreven udbryder: „Endelig en Gang et Mandfolk!“ Havde jeg vel nu andet at gøre end det, jeg gjorde: at tilkalde min Hustru og overlade til denne at faa den temperamentsfulde Dame paa Porten. — Gennem Manden hørte jeg senere, at hun vel en Tid havde slaaet sig til Ro i Hjemmet, men saa havde hun dog med hans Tilladelse faaet Lov til at rejse ud i Verden for at friste Eventyret.

Saa besynderlig er Skabnen, at jeg ogsaa skulde

faa at vide Eventyrets Udfald, og det endda af hendes egen Mund. Thi en Sommeraften, 1 Aars Tid efter, da jeg alene kørte hjem fra Friluftsteater og stod paa en Sporvogns Bagperron, genfandt jeg virkelig min svenske „Veninde“ ved Siden af mig. Hun kendte mig øjeblikkelig og hviskede til mig paa sit klingende svenske Maal: „Kunde det mere Professoren at høre, hvorledes det er gaaet mig?“ „Ja“, svarede jeg, „jeg er da ikke Mandfolk for ingen Ting, jeg er heldigvis nysgerrig“. Og saa sprang vi af ved det næste Stoppested, og, medens vi spadserede ind til Byen, fortalte hun mig, at hun paa sin Jagen rundt i Europa efter „den blaa Blomst“ var kommen til Napoli, og dér havde hun truffet „sine Drømmes Helt“ i Skikkelse af en italiensk Søofficer. Med ham havde hun saa i 9 Dage og Nætter dykket sig i al Elskovens Jubel, men dér hun vaagnede den 10ende Morgen, dér laa den Frue alene. Prinsen var forduftet uden et Ord, og hun vidste ikke andet om ham, end at han hed *Felix*. Efter et Par taarevædede Døgn sagde hun, der var ganske kultiveret, saa til sig selv: *Quod felix faustumque sit*, pakkede sin Kuffert og vendte paany hjem til den ægteskabelige Trædemølle. Den arme Gemal, som vel nu aldrig skulde blive sin urolige Mage kvit!

Ogsaa i den følgende Historie er Hovedpersonen en svensk Dame. Saa underligt det end lyder, saa arvede jeg ligefrem en Gang en svensk Forfatterinde efter en af mine bedste Venner, en anset Kollega, som desværre ret uventet gik hen og døde i sin bedste Alder. Kort i Forvejen havde han, hvis Liv var mere viet til Kirurgi end til Psykopati, betrot mig, at han i længere Tid havde været meget optaget af en Korrespondance med en svensk Kunstnerinde, der havde valgt ham til sin Fortrolige og Skriftefader, fordi de havde mødt hinanden en Gang paa et svensk Kursted og dér var blevet gode Venner. Han var saa som Indviet blevet trukken ind i en Kærlighedstragedie mellem hende og en dansk Forfatter, der havde opholdt sig paa samme Sted. Forfatteren havde imidlertid senere trukket sig ud af Forholdet og var gaaet hen og havde giftet sig med en norsk Dame. Som Følge heraf var den svenske Frøken, en Dame midt i Trediverne, bleven saa fortvivlet, at hun først havde tænkt paa at tage Livet af sig, men saa havde fundet paa den langt fornuftigere Udvej at skrive til sin

danske Lægeven, og just fordi den Rolle som Skriftefader og Sjælesørger var ham, den udmærkede Kirurg, noget mere fremmedartet, havde han taget Opgaven op med stor Sympati og Energi og skrevet mange Sider lange Gensvarbreve, hvori han alt efter Indholdet af hendes taarevædede og livslede Breve snart beklagede, snart trøstede. Saa indtræder imidlertid hans pludselige Død, og kort efter faar jeg et lille Brev fra en mig forøvrig jo ganske ubekendt Dame, hvori hun beskedent beder mig som hun kendte som Afdødes Ven om at fortælle hende, hvad Vennen var død af, eftersom hun havde faaet hans Død at vide ved, at hendes sidste Brev var kommet tilbage med et: Adressaten afgaaet ved Døden, paatrykt Brevets Bagside. Jeg sendte naturligvis de forlangte Oplysninger, men kunde samtidig ikke lade være med at søge at trøste hende lidt, idet jeg tillod mig at berøre, at jeg gennem min Vens Udtalelser til mig vidste, at han havde sat stor Pris paa hende, og at han til mig, selvfølgelig dog uden Navns Nævnelser, havde antydnet hendes Historie. Saa tænkte jeg ikke mere over det. Men en Dag faar jeg igen Brev fra hende, og nu anmoder hun mig om at overtage Stillingen som Korrespondent. Da jeg opfattede Sagen som en Slags Arv efter min Ven, tog jeg mig Opgaven paa. Jeg slog imidlertid ind i en helt anden Tone end den, min kirurgiske Ven havde benyttet. Jeg gav mig nemlig til i ret energiske Udtryk at skælde hende Bælgen fuld ved at sige til hende, at hun i Virkeligheden i mine Øjne ikke var andet end et knaldhysterisk Kvindemenneske, som gik dér i kvalmende Selvmedlidenhed og kælede for sin Sorg i Stedet for snarest mulig at tage fat paa Livet og sin Kunstnervirksomhed, og det saa meget mere som Genstanden for hendes Følelser jo dog forlængst havde strøget hende helt ud af Bevidstheden, eftersom han jo var gaaet hen og havde giftet sig. Jeg syntes, skrev jeg, at hun maatte kunne tage sig noget nyttigere til end at gaa dér og spille den Forsmaaedes lidet sympatiske Rolle.

Saa gik der en længere Tid, hvor jeg ikke hørte fra hende, ja, jeg havde nu slaaet mig til Taals med, at min Snak maaske havde været hende for bedsk, at og hun var bleven vred paa mig, men saa fik jeg endelig en Dag et Brev, og, oh Kvinde, i Stedet for at have følt sig fornærmet over min Brutalitet, i Stedet for at besvære sig

over min Ufølsomhed, rummer Brevet en eneste Lovsang over mig som den store Troldmand, Frelsermanden. I endnu højere Grad, end jeg havde turdet vente det i min vildeste Fantasi, havde min Donnertale virket. Damen havde virkelig taget sig sammen, hvad min Ven ikke havde kunnet faa hende til i det Aar, de havde korresponderet med hinanden, ja, mere end det, hun havde taget fat paa sit Arbejde, og som hun skrev: Jeg ser atter Solen i min Stue, jeg fornemmer atter mine Blomsters Duft, jeg kan arbejde, jeg er glad ved at leve, og det kan jeg altsaa altsammen takke Dem for.

Ja, saadan kan det gaa!

Saa gik der en lang, lang Tid, hvor jeg intet hørte fra hende. Men en Dag staar der pludselig i min Konsultationsstue en svensk Dame, og uden at jeg kan sige hvorfor, siger jeg til mig selv: Det maa være „Hende“. Hun gaar frem i Stuen, lige hen til mig, nævner sit Navn, og før jeg faar Tid til at sige noget, tager hun min Haand og kysser den, hvorpaa hun gør brat omkring og løber ud af Stuen, og siden har jeg aldrig hverken hørt eller set noget til hende. —

Nu, mine Damer og Herrer, nu kan De vist snart ikke holde flere Historier ud, selv om ogsaa jeg vel nok kunde fortælle adskillige Historier endnu. Gar zu viel ist ungesund! Jeg maa dog endnu have Lov til at fortælle Dem, hvordan det for en Del Aar siden gik mig en Aften i Dagmar-teatret, da jeg var til Première paa EDGAR HØYER'S Stykke: „Standens Ære“, et Stykke, om hvilket man paa Forhaand havde hørt, at det havde til Hensigt at revse Lægerne for svigtende Pligtfølelse, og som derfor denne Aften blev spillet for et Parket, der næsten kun bestod af københavnske Læger. 2. Akt var lige forbi, 3. Akt forestod, vi var i den store Mellemakt. Jeg sad paa min Orkesterplads. Saa sker der det, som hverken før eller senere er hændet mig. En Kontrollør kommer hen, pikker mig paa Skulderen og siger: „Er De den og den?“ Da jeg beja'er det, tilføjer han saa: „De maa straks komme ud, for der er Ilbud efter Dem.“ Jeg var efter dette ikke sen med at ile ud, og dér stod ganske rigtigt et Bud, som bad mig om øjeblikkeligt at komme med ud i Sankt Thomas Allé til en ung Dame, der pludselig var bleven heftig sindssyg. Aah, tænkte jeg ærgerlig, hvis jeg gaar nu, bliver jeg snydt for Resten af Stykket,

Damen kan vist godt vente. Og jeg skulde lige til at sige, at jeg nok skulde komme, saa snart Forestillingen var forbi. Men nu var der det drilagtige Moment, at Stykket jo handlede om en Læge, som paa lignende Maade undlod at gøre sin Pligt og derved forvoldte sin Patients Død. Det tog alligevel Pusten fra mig, jeg turde ligefrem ikke blive, for hvis nu o. s. v., o. s. v. Næh, der var ingen Vej udenom, Stykket havde mig i sin Magt, jeg maatte afsted og lade Première være Première. Og godt var det, for jeg kom kun lige i rette Tid til at forhindre en ung Dame, der i sin tynde Natkjole paa en 3. Sal sad overskrævs i et aabent Vindue, fra at kaste sig ned paa Gaden, da en anden Dame, som stod og holdt paa hende, var ved Udtømmelsen af sine Kræfter. Og i Stedet for Dramaets Afslutning i Jernbanegade endte dette Drama paa 6. Afdeling paa Kommunehospitalet. —

Det følgende og uigenkaldelig sidste Eksempel skulde gerne tjene til ligesom i paradigmatisk Form at vise, hvor svært det alligevel stundom kan være at spille Skæbne for et andet Menneske.

Hovedpersonen i den følgende Fortælling er en 27-aarig lille Selverhvervs-Frøken, god, brav, hæderlig og flittig, nydelig, men af udpræget Garconne-Type. Hun bor sammen med sin eneste Slægtning, en meget gammel Tante af højst gammelalds Tænkemaade.

Hun kommer til mig — det er nu et Par Aar siden — for at faa Raad mod en lettere sjælelig Depression i Forbindelse med Angstfølelse, Søvnløshed etc. Som Grund angiver hun uopfordret Overarbejde. Dog, vi Nervaløger skal jo gerne trænge dybere ind i den menneskelige Sjæl, vi har for os, og jeg faar hende da ogsaa hurtigt til at vise mig større Fortrolighed. Bag de omtalte Symptomer ligger en virkelig Sorg over, at hendes Forlovede gennem 3 Aar havde hævet Forbindelsen, fordi hun ikke vilde give efter for hans stedse mere brændende Bønner om et intimere Samliv. Efter at han var forsvundet ud af hendes Tilværelse, havde hun saa følt sig meget ensom, hun havde ingen mere, der kunde gaa ud med hende om Aftenen, og sidde hjemme hver Aften med den gamle Tante var jo ikke synderligt opmuntrende. Hun var derfor nu naaet til det Punkt i sine Overvejelser, at hun egentlig bitterligt fortrød, at hun havde staaet hans Ønsker imod. Saa dukker imidlertid en ny Mand

op paa Arenaen, nemlig selve hendes bedste Venindes Ægtemand. Da Veninden ligger i Barselseng, trænger han ogsaa til lidt Aftenadspredelse i sin paatvungne Ungkarletilværelse, og den lille Frørens Selskab kommer ham derfor umaadeligt tilpas. Dog, der gaar ikke mange Dage, før han kommer med mere direkte Tilbud og føjer til disse et Guldarmbaandsur som Lokkemiddel. Skræmt tilbage, ikke mindst af Hensyn til Veninden, trækker hun sig hurtigst muligt bort fra ham, og nu sidder hun der atter ensom og overladt til sine endnu tristere Tanker. Hun kan ikke rigtigt bestille noget, sove kan hun heller ikke, og saa er det, hun kommer til mig for at faa Raad. Jeg synes, at det, det først og fremmest her gælder om, er at faa hende ud af sit triste Milieu, bort fra Byen, hen paa et landligt Rekreations-hjem. Jeg er saa heldig at kunne skaffe hende Plads paa et saadant uden Vederlag, og hun rejser lettet og glad afsted. Af og til faar jeg saa et lille Kort, som udtrykker baade Tilfredshed og Velbefindende. Jeg smigrer mig derfor med, at min Opgave som Menneskenes Velgører atter her er lykkedes, men —!

Efter et Par Maaneders Forløb staar hun atter uventet i min Stue! og alt andet end straalende glad! tværtimod! hun ser medtaget ud, og Taarerne strømmer! hvad er der dog hændt? Jo, der er hændt det, at den omtalte Venindes Mand pludselig er død af Influenza, og nu har hun paany faaet Skrupler, fordi hun ikke, mens Tid var, bønhørte ham. Er der andet nu at gøre end tilraade hende snarest muligt at glemme sine Sorger i Arbejde?

Saa gaar der igen nogen Tid, hvor jeg intet hører om hende. Men — en Dag — er hun der igen, og denne Gang drejer det sig om en Sag af den yderste Vigtighed for hendes Fremtid. Hun har faaet en Frier! En yngre Mand af god Familie og velsitueret, som hun har truffet første Gang for nogle Uger siden, vil med Djævlens Vold og Magt giftes med hende, og det helst den Dag i Morgen. Hvad synes nu jeg? I Betragtning af hendes tidligere Fristelser og Skuffelser, i Erkendelsen af, at hun sikkert har bedst af at komme i en rolig Havn, mener jeg, at jeg bør tilraade hende at slaa til, selv om hendes Følelser kun dækkes af Ordet: Sympati. Brylluppet staar da ogsaa kort efter, og paany smigrer jeg mig med, at nu har jeg da endelig paa bedste Maade løst

min Opgave. Men ogsaa denne Gang slaar Skæb-
 nen mig omkuld, og det saa brutalt og uhygge-
 ligt som vel overhovedet muligt. Allerede en Uge
 efter Brylluppet faar jeg Besøg af den nygifte
 Frue, men — der er sandelig ikke Tale om Hvede-
 brødsstemning her, for tænk Dem, mine Damer
 og Herrer, allerede paa Bryllupsnatten har Ægte-
 manden afsløret sig som — ja, som Homoseksua-
 list, og han har brutalt slynget hende i Ansigtet,
 at han kun har giftet sig med hende, fordi han
 trode i hende at kunne finde Helbredelse mod
 sine abnorme Tilbøjeligheder, og det netop paa
 Grund af hendes før omtalte Garconne-Type. For-
 søget mislykkedes imidlertid fra første Færd, alle-
 rede Bryllupsnatten forlod han hende for at op-
 søge sin mandlige Kæreste igen, og siden har hun
 kun set ham til Maaltiderne og ikke hørt andet
 end Skældsord af hans Mund. Nu beder hun mig
 kun endnu en Gang om Hjælp, Hjælp til at blive
 skilt fra ham.

Jeg genser hende aldrig mere. Mon *hun* har
 kunnet klare Pynten? *Min* Lyst til at spille
 Skæbne fik en fæl Dukkert!

Og saa kun til allersidst en lille pudsig Episode,
 som skulde vise, hvordan man med lidt godt
 Humør stundom kan klare en vanskelig Situation
 bedre end ved at spille den ophøjede Alvorsmand.
 Jeg havde liggende ude paa min Afdeling en sølle
 Vognmand, som havde en temmelig skrap Kone,
 og nu havde man underhaanden ladet mig forstaa,
 at hans Venner var vrede, fordi de mente, Konen
 havde lagt ham ind blot for at blive af med ham,
 og at der derfor var blevet valgt en Deputation
 af Vognmænd, som skulde komme ud og sætte
 mig Stolen for Døren, d. v. s. forlange Manden
 udleveret paa Trods af Konens Ønsker. Jeg var
 ved et Tilfælde bleven varskoet om Deputationens
 Komme, og da denne arriverer, træder jeg ud paa
 Trappetrinet, som fører op til min Pavillon, for
 med Anstand at tage de Klø, der muligvis venter
 mig. Men saa ser jeg mig staa Ansigt til Ansigt
 med 4 saa karakteristiske Typer paa ægte danske
 Chauffører, bredbringede, bugdigre Kraftkarle
 med herligt blaanende Næser, at det paakalder
 min komiske Sands, og før nogen af d'Herrer kan
 komme til Orde, slaar jeg impulsivt ud med
 Haanden og siger med et lille venligt Smil: „Vel-
 kommen, mine Herrer, De kommer maaske for at
 meddele mig, at jeg er bleven udnævnt til Ridder
 af Dannebrog.“ Dette mit barokke Indfald bringer

til den Grad de 4 Oprørsmænd fra Koncepterne, at de glemmer deres indstuderede Tale og i Stedet for lytter til, hvad jeg forklarer dem. Resultatet blev, at de sluttelig i deres primitive Glæde over den elskelige Professor tilbød mig gratis Skovkørsel hver Søndag i Sommerhalvaaret, medens jeg fik Lov at værne om min Vognmand i Fred. —

Ja, mine Damer og Herrer, saa tror jeg, De har haft nok af mine Historier. Jeg skal derfor takke Dem, fordi De har hørt paa mig med, det bilder jeg mig da ind, et kammeratligt og overbærende Sind.
